

Fitxa tècnica

Guió Ana Hurtado, Pere Marzo **Fotografia** Camilo Widmaier **Música** Yoruba Andabo
Interpretació Documental **Durada** 60 min **Gènere** Documental **Llengües** Espanyol

Sinopsi

L'Havana segueix viva. La seva gent està als carrers, a les places, a les esglésies, als parcs, a les sales de ball, a les escoles. I continua transmetent una herència feta de rialles antigues, de ritmes africans, de tints forts. **Herencia** és una història d'emocions en què la imatge parla per si sola saltant-se l'ordre tradicional del temps. Tot entra pels ulls, per transgredir el normal, l'ordinari. El viatge no segueix un camí. L'oceà ja ha estat travessat fa centenars d'anys. I **Herencia** mostra el que això ha significat. (FilmAffinity)

Crítica

Documental sobre el patrimoni africà a Cuba

Quan la periodista espanyola Ana Hurtado va anar a Cuba per primera vegada fa uns anys per investigar l'impacte del bloqueig nord-americà sobre la cultura, va quedar tan impressionada per l'amplitud de la memòria històrica del patrimoni col·lectiu africà i la gran disposició de la gent a parlar-ne, que va acabar fent aquest documental sensible, una història bàsicament sobre la dignitat, i va sentir la necessitat de transmetre-la a la gent de fora de l'illa.

Hi ha moltes entrevistes fascinants amb músics, cantants, escriptors, artistes, periodistes i esportistes coneguts: membres de Yoruba Andabo, Mayito Rivera, el grup de dansa Habana Compás, Síntesis, Javier Sotomeyer, José Loyola de la Charanga de Oro, Salvador González, parlant de la seva obra, les seves opinions personals sobre la cultura i la història cubanes, les creences religioses i amb una gran banda sonora, però les persones clau que ens guien, al llarg de la pel·lícula, en el procés de descolonització de Cuba des de la revolució i el reconeixement del seu propi patrimoni són l'escriptor Miguel Barnet i intel·lectual Rolando Renzoli.

Més de dos milions d'africans van arribar a Cuba com a esclaus i representaven 88 grups ètnics africans diferents. Renzoli subratlla "hi ha una gran influència espanyola a Cuba i és important però... l'ànima de la nació cubana és, entre altres coses, l'ànima africana".

"Àfrica no és només una influència a Cuba, és una presència a Cuba. Especialment i sobretot, sense aquesta presència, Cuba seria un país anodí, com el pa sense coure", diu Miguel Barnet. "Posseïm una riquesa infinita en la nostra cultura popular gràcies a l'oruba, Congo, Bantu, el riu Calabar, Sierra Leone, Ghana, Nigèria..."

Sobre la religió, Renzoli diu que les creences sincrètiques, Santeria, Regla de Ocha, Regla de Conga, Regla de Arara, la societat Abakwa eren tabú fins a mitjans del segle XX, però ara el seu estat secular tracta totes les religions per igual i tenen una gran visibilitat i un espai important en la societat cubana.

Renzoli explica que "la cultura cubana té molts ingredients, però és autòctona", és a dir, és indígena, formada a l'illa, no només descendent de migrants o colons. Es refereix a l'antropòleg cubà Fernando Ortiz, que famosament va descriure Cuba com que havia fet una nova sopa, un 'ajjaco', no una amanida on es pot menjar cada article per separat.

Tanmateix, un moment clau és quan Miguel Barnet afirma: "La principal contribució dels africans a Cuba no van ser les seves religions i les seves branques, ni les arts, la música, les danses, la mitologia, les llegendes..., va ser econòmica. Van construir els forts, les esglésies, els carrers, les carreteres... Tot ho feien els africans. Aquí van deixar-hi la sang i la suor. Cada vegada que veieu un bloc de pedra calcària, heu de pensar que hi ha sang i suor africana".

La pel·lícula no tracta del racisme ni la discriminació a l'illa ni tampoc de mesures específiques per a la descolonització -ja que no és el seu tema-, tot i que hi ha referències a la gran inversió en educació i cultura des dels inicis de la revolució, en què es reconeix la importància del llegat africà. El tema de la pel·lícula és més l'herència col·lectiva de tota la societat.

Cuba50.org